

Debreceni független Újság

politikai napilap

Köszönet

Debrecen város polgármesterhelyettese tegnap rendkívüli jelentőségű nyilatkozatot tett, amely az ősi civisváros multjához, emberséges szelleméhez teljesen méltó. A város látja már, hogy a gazdasági harc, az életért való küzdelem annyira kiéleződött, hogy szükség van egy szabályozó kézre, amely kiegyenlítse a feltételeket munkás és munkaadó között s a városnak erkölcsi kötelezettsége, hogy ne engedje kizsákmányolni a munkásságot legalább azoknál a munkáknál, amelyeket ő ad ki vállalkozóknak. Az a méltányos, tisztességes polgári szellem nyilvánult meg Zöld József polgármesterhelyettes beszédében, amely ennek a városnak minden fiát egyenlőnek tekintti s amely naggyá tette Debrecen. A szociális érzés, a magyar polgári osztály büszkesége lesz, hogy Debrecen ezután biztosítja a közmunkák kiadásánál a munkások számára azt a munkabérmínimumot, amelynél a munkás megtalálja az élet feltételeit s munkája jutalmát.

A tüzfamonopólium ellen a mult héten Debrecen is deputációzott, de nem ártana, ha a város fogná a kezébe ezt a dolgot és alaposan megmondaná a magát a monopólium ügyéről. Amíg más városokban, Szegeden és Miskolcon nagy mozgolódás észlelhető a tüzifrontot a közönség részéről, addig Debrecenben ugyszólván alszik ez a dolog. Ha nálunk az ipar- és kereskedelmi kamara megelégszik egy memorandum elküldésével — ami igen jól tudjuk, hogy mit ér —, vegye a kezébe a város a dolgot. Ujabbban az hírlik, hogy a terveiről némán hallgató monopóliumjelölt társaság — erről a hallgatásról is tudjuk, mit jelent s félünk is tőle — 50 pengővel emeli a fa árát vagononként s míg eddig a külföldi fából 10 pengőt csipett le magának, ebből az 50 pengőből 20 pengőt tart vissza saját céljaira. Egész bizonyos, hogy a monopolistáknak igen jó üzlet lesz ez, ellenben vakarhatja a fejét a fogyasztó s látván, hogy bántak el a monopolisták a fogyasztóval, előre megfagyhat az erdőbirtokos vére. A város tehát ugys, mint erdőbirtokos, ugys, mint mindnyájunk gondviselője, igen helyesen veszi át a tüzifamonopólium ellen folyó harcban a vezetést, amely sikert ígér, csak erősen kell ütni a vasat. Más választásunk ugyanis nincs: vagy a dallamos nevi Bottlik-Rottmann érdekelttség — a tüzifamonopólium esélyes jelöltje — esz meg bennünket, vagy mi őt. Hát inkább...

Trettina csakugyan megzsarolta az Ibuszt — ez a hivatalos vizsgálat eredménye

Budapest, augusztus 23. (MTI.) Illetékes helyen felhatalmazták az MTI-t a következők közlésére:

Az IBUSZ—Trettina-ügyben Turchányi Egon képviselő bejelentése alapján lefolytatott vizsgálat során megállapítást nyert, hogy

1. az IBUSZ ez év július hó 24., július hó 28. között 4 részletben a Független Kisgazda c. politikai hetilap kiadóhivatala által kiállított nyugtáik ellenében összesen 20 ezer pengőt fizetett ki.

2. A vizsgálat során kihallgatott Tasnádi Szücs András, az IBUSZ alelnöke, Guthardt Tódor, az IBUSZ vezérigazgatója jegyzőkönyvi nyilatkozata szerint a szóbanlevő összeg kifizetése Trettina Jenő közgazdasági hírlapíróval azzal az ígérettel állt kapcsolatban, hogy az IBUSZ ellen irányuló támadások szüneteltetését ki fogja eszközölni és hogy a független kisgazdapárt egyes vezetői részéről ilyen értelmű nyilatkozatot, illetve levelet fog kiszolgáltatni. Ez a nyilat-

kozat, illetve levél azonban az IBUSZ vezetőségéhez egyáltalában nem érkezett meg.

3. Az IBUSZ említett vezetőjének írásbeli nyilatkozata szerint a 20 ezer pengő nem kölcsönképpen folyósított és nem volt szó arról, hogy ezt az összeget Trettina Jenő visszafizesse.

4. A vizsgálat során semmi adat sem merült fel arra nézve, hogy Trettina Jenőnek a fent említett ígéret megtételére az említett politikai személyiségek megbízást adtak, vagy arról tudomással bírtak volna. A kormány az IBUSZ ügyvitelével kapcsolatban szükségesnek mutakozó intézkedések megtételére kormánybiztost küldött ki és pedig az eddigi vizsgálobiztos dr. Jakabffy Károly pénzügyminisztériumi tanácsos személyében, aki utasítást nyert arra, hogy a vizsgálatot azokra az adatokra is kiterjessze, amelyeket a mai napon Turchányi Egon és Ulain Ferenc képviselők a miniszterelnök tudomására hoztak.

terelnöktől való távoztában az alábbi nyilatkozatot tette munkatársunknak:

— Ma délben Ulain Ferenc képviselőtársammal, pártunk tagjaival folytatott tanácskozások következtében, megjelentünk a miniszterelnök urnál és előadtuk az IBUSZ-botránnyal kapcsolatban felmerült újabb momentumokra vonatkozó adatokat, amelyek más irányban is szükségessé teszik a vizsgálat kiterjesztését. Tettük ezt azért, mert azt tapasztaltuk, hogy a miniszterelnök ur személyes közreműködésével kész biztosítani azt, hogy ilyen természetű dolgokban az esedékesse váló vizsgálatra semmiféle mellékletek befolyást ne gyakoroljanak. Mivel újabb momentumok tekintetében ugyanez volt kívánatos, azért fordultunk ismét közvetlenül hozzá. A miniszterelnök ur a közéleti tisztesség értelmezésének szigorú és cselekvő felfogásában kijelentette, hogy az újabb momentumokra nézve is a vizsgálatot haladéktalanul kiterjeszti.

Turchányi ezután elmondta munkatársunknak, hogy a mai megbeszélések során a párt megbízásából arra kérte a miniszterelnököt, hogy a független kisgazdapárt tagjait együttes kihallgatáson fogadja, mert a buza árának és értékesítésének kérdésében a párt bizonyos szempontokra szeretné felhívni a miniszterelnök figyelmét.

Gömbös Gyula miniszterelnök pénteken délelőtt 10 órakor fogadja a független kisgazdapárt képviselőtagjait.

Gömbös elrendelte a vizsgálatot azokra az új vádakra is, amelyeket a kisgazdapárt megbízottai ma terjesztettek eléje

Budapest, augusztus 23. Ulain Ferenc és Turchányi Egon független kisgazdapárti képviselők kb. másfél óra hosz-

záig tartó megbeszélés után távoztak el a miniszterelnöktől.

Turchányi Egon képviselő a minisz-

Hiszem, hogy a buzaárak némileg emelkedni fognak

— mondja a földművelésügyi miniszter
Nagyon nehéz lesz az idej nagy burgonyatermés elhelyezése

Budapest, augusztus 23. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter ma hosszabb nyilatkozatot tett a mezőgazdasági termények értékesítéséről, többek között a burgonya értékesítéséről is az előtte megjelent burgonyatermelő gazdáknak, burgonyakereskedőknek és a mezőgazdasági kamarák képviselőinek.

Miközben Ödön szabolicsz megyei főispán azt kérte a földművelésügyi minisztertől, hogy nyilvánítsa Budapestet, mint burgonyafogyasztó piacot zárt területté és ennek a területnek az ellá-

tását bízzák a burgonyaelosztó szervre. Ilyen módszer mellett Budapest lakossága alacsonyabb áron jutna burgonyához.

Ezután a főispán a burgonyatermelők súlyos helyzetére mutatott rá.

A földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a termés értékesítése az idén rendkívül súlyos kérdés és minden mezőgazdasági termés elhelyezése igen nagy feladat elé állítja a kormányt, mert egész Európában mindenütt jó termés volt. Ezeknek a viszonyoknak ellenére is sikerült mégis a magyar buzával olyan

piacra is kijutnunk, ahova eddig nem volt buzákvitelünk, vagy ahol egyáltalában nincs szükség buzábehozatalra. Így pl. Németországba is sikerült buzával eladni olyan mennyiségben, amilyenre Németországnak nincs szüksége s így Németország rögtön tovább adja a tőlünk vásárolt buzával Rotterdamban.

Bár nagy eredményeket értünk el ezen a téren, a magyar gazdák az alacsony árak miatt még nem nagyon érzik a megállapodások jó hatását.

Hiszem azonban — folytatta tovább a miniszter —, hogy a buzaárak némileg javulni fognak, mert az a 6.5 millió mázsa buza, amelyet külföldön sikerült lekötünk, bár lassan mozdul meg, de ha a szállítás megindul, érezetn fogja az árakra a jó hatását. Addig a külföldi államok nem veszik át nagyobb mennyiségben a mi gabonánkat, amíg saját termésü készleteik is rendelkezésre állanak.

— A burgonyapiacra még nehezebb az értékesítés, hiszen Európában ugyszólván

minden állam termel annyit, amennyi az önellátásra szükséges.

Elsősorban megfelelő belföldi burgonyaár biztosításáról lehet szó, anélkül azonban, hogy a fogyasztóközönség számára megdráguljon a burgonya.

Biztosítani kell azt, hogy a belföldi árból a maximális rész jusson a gazdának. Ha elfogadjuk azt a javaslatot, hogy Budapestet zárt piaccá tesszük, akkor igen sok nehézség merülne fel. Budapest környéke maga is el tudja látni a fővárost burgonyával. Budapest a kínálatnak csak csekély töredékét tudná felvenni, amely Szabolcsvármegye feleslegének kb. csak egytizedével egyenlő.

Ezután a miniszter hangsúlyozta, hogy minden rendelkezésre álló erejével azon lesz, hogy az értékesítést minden mezőgazdasági termény számára biztosítsa. Ne hangoztassák neki folyton a fogyasztói érdekeket, Őneki, mint földművelésügyi miniszternek, a termelői érdekeket kell szem előtt tartani, viszont nem szabad elfelejteni, hogy a termelők összessége teszi a fogyasztók összességét. Be kell vinni a köztudatba, hogy a gazdaérdekek olyan egyetemes jelentőségűek, amelyek minden mást megelőznek.

A földművelésügyi miniszter ezután még hosszabb megbeszélést folytatott a jelenléttekkel.

Nagy részvét mellett temették el Baracs Marcellt

Budapest, augusztus 23. A főváros társadalmi, politikai és jogászai életének nagy részvéte mellett temették el szerdán délután 3 órakor az ügyvédi kamara nagy terméből dr. Baracs Marcellt, a budapesti ügyvédi kamara elnökhelyettesét, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagját.

Fischer Gyula főrabbi gyászbeszéde után dr. Köves Béla, a budapesti ügyvédi kamara alelnöke mondott búcsúbeszédet. Utána Stern Samu, a pesti izraelita hitközség elnöke beszélt. Dr. Bródi Ernő képviselő a nemzeti szabadelvű párt nevében mondott utolsó istenhozzádot, majd báró Perényi Zsigmond koronaőr beszélt azoknak nevében, akiket Baracs Marcell a kommun alatt a vérbíróságok előtt megvédett.

Elítéltek egy tolvaj cselédlányt

Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy a debreceni rendőrség elfogta Sikora Mária cselédlányt, aki gazdájától, Pfeiffer Józsefnél csaknem száz pengő értékű ruhaneműt lopott el s ugyancsak egy másik szolgálati helyéről, Szarukán Sándor bankigazgató lakásáról egy háromszáz pengős briliánsgyűrűt vitt magával. Tekintettel arra, hogy a lány beismerte bűnét, a gyorsított eljárás alapján már szerdán tárgyalta is ügyét dr. Tóth János törvényszéki bíró.

A tárgyaláson az ügyész bejelentette, hogy Szarukán Sándor visszavonta a lány ellen tett feljelentését és így csak a másik lopás ügyében vonták felelősségre Sikora Mária, aki azzal védekezett, hogy Pfeiffer Józsefnél nem kapta meg pontosan sem a fizetését, sem pedig a kosztjénét, azért lopta el a ruhaneműket.

A bíróság jogerősen két hónapi fogházra ítélte a tolvaj cselédlányt.

Gandhi legújabb éhségstrejkja sikerült — az angolok kiengedtek a börtönből

London, augusztus 23. Gandhi szabadonbocsátását az ebbe szükséges, hogy állapotában nagymérvű rosszabbodás következett be. A mahatma narancslével kezelt meg táplálkozását. Feleségén kívül Andrews anglikán lelkész is elkísérte a

Lady Thakersey márványpalotájába. Nyomukban mindenütt nagy tömeg haladt. Lady Thakersey a mahatma egyik hive, akinek palotájában hajtotta végre Gandhi legutóbb 21 napos börtönét.

Óriási arányú flottaprogramot dolgozott ki az angol tengerészeti minisztérium

London, augusztus 23. Érdekes jelentést közöl a Daily Telegraph tengerészeti levelezője, amely szerint Amerika, Japán, Franciaország és Olaszország tengeri fegyverkezése arra kényszeríti az angol tengerészhatóságokat, hogy védekezzenek az angol tengeri haderő gyengülésével szemben. Ezért elhatározták, hogy az új költségvetés tárgyalása előtt még be-terjesztik új flottavédelmi programjukat.

A program állítólag a következőket tartalmazza: Huszonöt új cirkáló építése, amely egy nagyságban, mint felszerelésben a legjobb külföldi páncélos cirkáló-

val egyenértékű; 15-18 torpedórombolóból álló évi kontingens, hogy Anglia újból elérhesse ezen a téren felsőbbbbségét; nagy tengeralattjárók építése, a tengerészeti repülőpark tetemes megerősítése; a tengerész-katonaság számbeli növelése, legalább tízezer emberrel és a flotta-manőverek szaporítása. Az angol flotta ereje aránylag olyan kicsi, mint 150 évvel ezelőtt — végzi a levelező. Az amerikai fegyverkezés annál is inkább meglepte Angliát, mivel azt hitték, hogy Amerika a tengeri leszerelést tartja a legfontosabbnak.

Mussolini együtt menetelt a legénységgel az olasz hadgyakorlatokon

Róma, augusztus 23. Az olasz nagy katonai egységek hadgyakorlatai ma kezdődtek meg a király és Mussolini jelenlétében. Mussolini a hadgyakorlatok első napján a legtevékenyebben résztvevő a katonák munkájában. Miután több óra

hosszat menetelt egy gyalogzászlóalj élén, szokatlanul gyors menetet diktálva a legénységnek, csatlakozott egy tábori üteghez, amely éppen egy 10.5 centiméteres tarackot igyekezett felhúzni egy kiálló sziklacúcsra. Mussolini maga is a

Lányok, asszonyok! Vigyázatok! Okuljátok, tanuljátok!
FELARON bemutatjuk „AZ AMOLYAN NŐK SZERELMI ÉLETÉT”
 csak 16 éven felülieknek!
 URANIA B A N három filim kertében:
SZEGÉNY KIS ÉVA — GYÖNYÖR — ELVESZETT NŐK UCCAJA
 Előadások: 6 és 9 óraker.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG. FELARU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE az URANIA augusztus 24-i bármelyik előadására.	DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG. FELARU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE az URANIA augusztus 24-i bármelyik előadására.
---	---

Szezonnyitó világfilm! VIGSZINHAZBAN Százszekrek témája!
„ŐRÜLT FÉLTÉKENYSÉG”
 Főszerepben: TALLULAH BANKHEAD, a párdüctestü, GARY COOPER, GARY GRANT.

Ezenkívül:
„C” SZERELMES
 Főszerepben: GUSTAV FRÖHLICH és VEREBES ERNŐ.
 Előadások kezdete: 7 és 9 óraker.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyu

kötelekbe kapaszkodott és a félszakaszt vezénylő őrmester parancsai szerint húzták fel az ágyút. A katonák, Mussolini jelenlétét érezve, teljes erővel feküdtek bele a kötelekbe, úgy hogy az ágyú percek alatt fennállott a szikla csúcsán. Amikor az üteg parancsnoka odaérkezett, hogy megdicsérje a legénységet, Mussolini büszkén állt oda a legénység közé s meglepődve hallgatta a parancsnok dicséretét, aki csak később vette észre az ott tartózkodó Ducet. A miniszterelnök a katonák lelkes ovációja közben hagyta el az ütegalást.

A FÜGGETLEN UJSÁG
 hirdetései mindig eredményesek!

A tarnai választás utóhangjai

Ismeretes, hogy a januári tarnai választások idején zavaros jelenetek játszódtak le a választókerületben. Ezekből kifolyólag az ügyesség fegyveres erő elleni izgatás címen vádat emelt Bódi Tamás és Oláh József Szinközségbeli napszámok ellen. A vád szerint ugyanis a két napszám együtt mulatozott egy negyvenötven főnyi Hadik-párti csoporttal, majd fölvonultak a község főuccájára. A csendőrség felszólította a csoportot, hogy oszoljon szét, mire Bódi elkialította magát:

— Ne menjetek sehová! Jöjjetek be ebbe az udvarba! — és az egyik közeli ház udvarára mutatott.

Oláh pedig — mint a vád mondja — még megtoldotta, amit Bódi mondott:

— Ne féljete, hiszen ti is voltatok katonák! Alltatok már ti is fegyver előtt és hallottatok már lövést!

Akkor aztán a csoport egyes tagjai malterdarabokkal dobálni kezdték a csendőröket, akik erre riasztólövést adtak le. A lövés zajára a tömeg szétfutott, Bódit és Oláht pedig előállították. A törvényszék azonban bizonyítékok hiányában mindkettőjüket felmentette a vád alól s a tábla Visky-tanácsa most jogerősen helybenhagyta a felmentő ítéletet.

Szabványos lólapok
 olcsón beszerezhetőek
Nagy Károly és Társai
 könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
 Telefon 20-18.

DE

Lázastek min hatalma neve „T felelő f annak kiket ez vonatok nyes me reski ment vetkezté sitani. A v javában Sajó az össz biztosít olyan n tetlen la özőnlök Végre fogja m reskedő hozni a gukról, mutatha és keré mindazt nagy v minden A K arányok szebbné sorok k egyönte még im összben Az A az ehez nagy a titokbar nyit tu sek egé tatni a A K gyönyö mutatni szet rer Debr büszke retekre, szájából Enne mozdul sem hi egytelé Látni hogy i forrt ip mával, gyan egyará de min ros és Lássák, együtt pár fil is előm Felel ceninek az a grampo zóságé készség Az e gatását megvál dezőség E j légium Bika-s hozzá minden Társul

DEBRECEN NAGY HETE!

1933 szeptember 3-tól 8-ig

Lázasan folynak az előkészületek minden irányban, hogy az a hatalmas megmozdulás, melynek neve „Tiszántuli Ipari Vásár”, megfelelő formában mutatkozassék be annak a sok ezer idesereglnök, kiket ez alkalomra a *filléres gyorsvonatok* és a minden vonalon érvényes *menetdíj kedvezmények*, a vásár rendezőségének hatalmas és mindent felölelő propagandája következtében ide fognak összpontosítani.

A vásár területeinek felépítése javában folyik.

Sajó István műépítész irányítja az összes munkálatokat, ez maga biztosíték arra, hogy a külső kép olyan megkapó lesz, hogy feledhetetlen látványt fog nyújtani az ide özönlőknek.

Végre egyszer Debrecen is meg fogja mutatni, hogy iparosai és kereskedői készek áldozatokot is hozni azért, hogy jelt adjanak magukról, hogy messze vidéknek be mutathassák, hogy Debrecen ipara és kereskedelme él, virul, halad, mindazt produkálja, amit bármelyik nagy vidéki város és lépést tart minden tekintetben a fővárossal.

A *Kollégium-udvaron* hatalmas arányokkal bontakozik már ki a szebbnél-szebb pavilonok és üzletsorok körvonala, melyeken a teljes egyöntetűség fog átvonulni és így még impozánsabbá fogja tenni az összbemutatót.

Az *Arany Bika disztermében* és az ehez tartozó többi termekben nagy a sürgés-forgás. Csendben, titokban folyik a munka, csak annyit tudni még, hogy a meglepetések egész sorozata fogja elkápráztatni a látogatót:

A *Kereskedő Társulat disztermében* gyönyörű keretek között fogja bemutatni a butoripar és iparművészet remekait.

Debrecen város nagyközönsége büszke lehet majd azokra a dicséretre, melyeket az idesereglettek szájából fog hallani.

Ennek a nagy jelentőségű megmozdulásnak egyetlen pontjáról sem hiányozhat Debrecen város egyetlen egy lakosa sem!

Látniok kell az idesereglnöknek, hogy itt az egész lakosság egybeforrt iparos és kereskedő társadalmával, hogy itt minden egyes, legyen az felnőtt vagy gyermek, egyaránt vele érez ezzel a küzködő, de minden nehézséget leküzdő iparos és kereskedő társadalommal. Lássák, hogy mindenki ott van, együtt örül a sikernek és oda viszi pár fillérjét, hogy az anyagi sikert is előmozdítsa!

Feledhetetlen lesz minden debreceninek is úgy a vásár maga, mint az a temérdek szórakoztató program, melyeket a vásár rendezőségének ötletessége és áldozatkészsége fog nyújtani!

Az egész vásár területének látogatását minimális 30 filléres jegy megváltásával teszi lehetővé a rendezőség!

E jeggyel látogathatja a *Kollégium vásárvárosát*, az *Arany Bika-szálloda disztermének* és a hozzá tartozó összes terméknek minden meglepetését, a *Kereskedő Társulat disztermét*. A divatbemutatókat, úgy a *Kollégium udvarán*, mint az *Arany Bika disztermében!*

Ezzel hallgathatja a rádió-, gramofon- és zenekari hangversenyeket úgy a *Kollégium udvarán*, mint az *Arany Bika-szálloda disztermében!*

A tulvilági ember...

Winterry mester, a világ legnagyobb kriminalpszihologusa nyilatkozik életéről és kísérleteiről. — Királyok, akik megjósolták a sorsukat. — Kreuger él! — mondja a médium, aki polgári életében azt sem tudta, ki volt a svéd gyufakirály. — Aki Hitler Adolfnak megjósolta győzelmét és tragikus végét. — Paál Jób lebilincselően érdekes új riportsorozatát kizárólagos joggal holnapi számában kezdi közölni a *Független Ujság*.

Vannak titokzatos emberek, akiknek jövőbelátásuk mindnyájunkat érdekel. Ezek közé tartozik Winterry mester, akinek a neve különösen nagy bűnügyekkel kapcsolatban kerül a nyilvánosság elé. Neki köszönhető, hogy Kürten Péter, a düsseldorfi rém elvette méltó büntetését. Az Erdélyi Béla gyilkossági ügyének főtárgyalásán a bíróság is utmutatásul fogadta el Winterry mester vallomását. Államférfiak, királyok jósoltatnak vele, ő maga azt mondja, hogy olyan érzékkel rendelkezik, amely más emberekben nincs meg.

Ki ez az ember és miben áll rejtélyes csodája?

Erre a kérdésre ad feleletet az

termében!

Készüljön hát Debrecen város közönsége! Legyen ott mindenki mindenütt, hogy büszkeséggel feledhetetlen emlékekkel térhessen vissza hajlékába, hogy minden rossz dacára Debrecen ipara és kereskedelme még mindig elég erős volt ahhoz, hogy nyugodtan állhattott oda az egész ország érdeklődő szeme elé.

a riportsorozat, amelyet holnapi számában kezd közölni a *Független Ujság*.

A három cikkből álló hallatlan érdekes sorozat szerzője Paál Jób, a világhírű nemzetközi riporter, akinek szenzációs riportjai mindenkor eseményei a *Független Ujság* nasábjainak. Paál Jób — amint cikkeiben elmondja — tanujává vált *Trencsénteplic* fürdőn Winterry csodálatos kísérleteinek. És napokon keresztül meghitt beszélgetést folytatott a titokzatos emberrel.

Ezekből a beszélgetésekből készült a riportsorozat, amelyre előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Nagy maradék vásár!

Maradék vásárunk befejezésül a nyári szezonban

UTOLJÁRA

holnap, pénteken csak 1 napig karton, voál, műselyem sefir és mosószövet maradékok 2, 3, 4 méteres darabokban

métere **50** filléres

egységáron csak most kapható. — Ezen áruból minden vevőnek csak egy ruhára valót szolgálhatunk ki.

CSILLAG TESTVÉREK

PIAC- és SIMONFFY U. SAROK

Debreceni katolikusok is nagy számban vesznek részt a bécsi székesegyházi ünnepségeken

Lindenberger apostoli kormányzó vezeti a debreceni zárandokcsoportot.

Ismeretes, hogy a jövő hónap elején nagy ünnepségek színhelye lesz a régi császárváros: a bécsiek csodaszép székesegyházának felépítése 500 éves jubileumát ülik meg, összekapcsolva Bécsnek a török iga alól való felszabadulása 250 éves fordulójával. A magyar közönségnek még élénken emlékeztében van az a meleg együttérzés, amellyel az osztrákok annak idején be-

kapcsolódtak a magyarok jubiláris Szent Imre centennáriumába s ez indította a magyar püspöki kart arra, hogy a magyar katolikuságot nyomatékosan serkentse a bécsiek ünnepségen való részvételre.

A püspöki kar az Actio Catholica országos elnökségét bizta meg a magyarok bécsi zárandoklásának megszervezésével s ma már országszerte erő-

EZ
2+1 LÁMPÁS
HANGSZÓRÓ-
VAL EGYBEÉPI-
TETT, 86 PENGŐS
7016-os
Orion-rádió
Gyártja: Orion Izzólámpagyár

teljes propaganda folyik ebben az irányban. A bécsi ünnepségek öt napra terjednek, a jubiláris eseményeket katolikus nagygyűlések keretében ünneplik az osztrákok s az a terv, hogy a bécsi katolikus nagygyűlésekre külön vonattal zárandoklat indul Magyarországról is. A zárandoklatnak két csoportja lesz. Az első szeptember 9-én, szombaton indul Budapestről s háromnapos bécsi tartózkodás után, szeptember 12-én este érkezik vissza. Résztvételi díj és gyorsvonati harmadik osztály vasuti költsége, tagsági jegy, jelvény és program összesen 24 P. 60 fillér. A második csoport szeptember 12-én indul Budapestről a kora reggeli órákban s még az este indul vissza Budapestre. Résztvételi díj, amelyben benne van a gyorsvonati harmadik osztályu jegy ára — különvonaton —, a katolikus nagygyűlés egy napra érvényes tagsági jegye, jelvény, program és külön villamos jegy ára, 19 P. 60 fillér.

A zárandoklaton nagy számmal vesznek részt az ország minden részéből. Szombathelyről, Győrből, Sopronból külön vonatok indulnak s nagyon sokan vesznek részt együttes csoportban a nagyobb vidéki városokból is. A debreceniek részéről szintén igen nagy érdeklődés mutatkozik, hozzávetőleges számítás szerint 80—90 főre lehet tenni azoknak a debrecenieknek számát, akik a bécsi zárandoklaton részt fognak venni.

A debreceni zárandokokat, mint értesülünk, maga dr. Lindenberger János apostoli kormányzó fogja Bécsbe vezetni. Az egy napra tervezett zárandoklatba kapcsolódnak, Debrecenből tehát szeptember 11-én indulnak az esti vonattal s 13-án reggel már itthon is lesznek. A zárandoklaton résztvevőknek utlevél nem szükséges.

Érthető, hogy a kedvező utazási lehetőséget igen sokan kihasználják, így a zárandoklat nagy sikere előre is biztosítva van. Résztvenni szándékozók jelentkezzenek a plebániái hivatalban, ahol minden kérdésre kapnak felvilágosítást. A jelentkezés határpnapja augusztus 29.

Benes is Rómába készül

Róma, augusztus 23. A Giornale D'Italia bécsi híradása szerint Benes a közeljövőben Rómába készül. A lapok hozzáfűzik, hogy Benes látogatása a mostani időpontban nagyon hasznos lehet. Mussolini tervei és módszerei annyira világosak, hogy minden diplomáciai tárgyalás jelentékeny könnyebbséget jelenthet a mai nehéz helyzetben.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Miért kritizáltam a magyar rádiót?

A „Debrecen” c. lap keddi számában védelmébe veszi a magyar rádiót abból az alkalomból, hogy műsorának összeállítására ellen a Debreceni Független Ujság vasárnapi számában hosszabb cikk keretében indokolt kifogásokat tettem. Az ismeretlen védő „durva, felületlen támadásnak” minősíti a rádió kulturpolitikájával kapcsolatban tett észrevételeimet és megdicséri a rádió műsorszerkesztőit, tehát a rádió jelenlegi műsorával nyilván meg van elégedve. Ez maga nem volna különös, hiszen ezrével akadnak rádió-előfizetők, akiket a jelenlegi műsor kielégít. A szokatlan csak az, hogy a mi megelégedett rádióelőfizetőnk nem vallja be: saját, magasabb kultúrával szemben aszkétikusan igénytelen izlését elgigityi ki a rádió műsora, hanem igyekszik nagyon egyszerű okokra visszavezethető megelégedettségének széles erkölcsi alapozást adni és erről a magaslatról kissé homályos, de félreérthetetlenül bántó célzásokat tenni kritikáj mértékemre, sőt személyemre vonatkozóan is. A személyemet illető megjegyzésekre nem reflektálok. Senkit sem érdekelhetnek személyes apróságok, ha elvi távlatból közérdekű kérdéseket meditatunk. A rádió műsorának szerkesztése közérdekű kérdés. És a műsorszerkesztők védőjének nincs igaza. A rádió műsora rossz, dilettantizmus szellemében vezetik, irányítóinak nincs kulturpolitikai haditerüük, ötletszerűen és ötletlenül a közönség sekélyesebb izlésű rétegének műsorszómját törekvésük kielégíteni.

A „Debrecen” rádió-hive azt mondja, hogy a nyári műsorra felvettek nyolc, kis vígoperát és ebben a tényben fenti megállapításaim döntőerejű cáfolatát fejezi fel. Nos, minden zeneértő megismerkedett ezekkel az egyfelvonásos kis-operákkal még zsenge korában és tudja, hogy ezek nem tartoznak a nevelőerejű és élménytadó zeneművek közé, nem az még a Mozart idézett kisoperája sem. Viszont mi sem jellemzi találobban a rádió vezetőségének szakavatottságát, mint az a szerencsés választásuk, hogy a ragyogóan gazdag salzburgi ünnepi hetek műsorából éppen a „Cosi fan tutte” c. Mozart-opera előadását vették át (a „Debrecen” ezt így írja: Coussi van tutte” — ami egyébként helyes szövegében azt jelenti, hogy „mind így csinálják”) — egy prózai párbeszédekkel és scoccho-recitativokkal dusan tarkított, rádión át tehát majdnem teljesen élvezhetetlen előadást kaptunk Salzburgtól, amikor pompás operaelőadások és hangversenyek között válogathattak volna.

A „Debrecen” cikkírója védelmébe veszi velem szemben a magyar dalt, amelyet nem is bántottam. Nem bántottam, mert erre a rádió alkalmat sem adott. Az a műfaj, amit a fogalmak célszerű összevonásával magyar dal címén vesz védelmébe a rádió-műsor rajongója, szalonzene, amelynek a magyar zenéhez és a magyar zene-kultúra ügyéhez semmi köze; — helyesebben annyi köze van, hogy rajta keresztül mérgezik meg a zenei közvéleményt és rontják-silányítják az ősi, népi zenei kincset. Ez a korcs műfaj az, amit a rádió műsorszerkesztői kultiválnak és az, ami ellen minden kultúrember fellázad. Tagadom, hogy a szalonzene valami köze volna a magyarsághoz, vagy bármily etnikai, ethnikai fogalomhoz. És állítom, hogy csak a talajtalan izlésteienség helyes lehet a műsorszerkesztés ama módjának, amely Bartók Béla zongoraszónátájának a „Ha elér hozzád néha egy

dalom” című szalonspicces hangulatu korhely-műdalt helyezi utána. A magyar dal: él a népben és él műzenékben, amely Bartók és Kodály génuszában szemünk előtt diadalmaskodott Európaszerte. A magyar nótá: él a rádióban, még pedig abban a felcicomázott és szmokingba-préselt torz alakjában, ahogy azt kedvelt szalonzeneinkaraink népszerűsítik.

Mindebből a rádió-védő sok értelmetlenségéből az a leghangosabb, hogy a magyarság nevében üzött közhely-

imádat vasmarokkal fojtja vissza a fejlődni akaró magyar zenei közízlést. Ma és mindenkor Erkel Ferenc és Sándor óta. A magyar zene fejlődését mégsem állíthatja meg. 4 nyugati kultúrákkal való folytonos ölekezés közben folyton ujjászülettek és izmosodik az. Csak éppen, hogy Bartók Béla és Kodály Zoltán olyan lélekegyedül élnek és muzsikálnak a magyar globuson, mintha kínaiak lennének.

Fáy Árpád

Gyors ütemben folyik a londoni gabonakonferencia munkája

London, augusztus 23. (MTI.) Hivatalosan közlik, hogy a buzaártekeztet ma délután Bennet kanadai miniszterelnök elnöklésével folytatott teljes ülésén megvitatták az értekezlet technikai és tanácsadói albizottságai részéről előterjesztett jelentéseket. A technikai kérdésekkel foglalkozó albizottság jelentése szerint megállapodás történt arra nézve, hogy a világgazdasági értekezlet gazdasági főbizottsága részéről jóváhagyott tervezet 3. cikkelyében említett világi árszínvonal alatt vámmal nem terhelt és a kaliforniai Stanford egyetem számítási módszere alapján létrejött buza-arányárát kell érteni. A tanácsadói albizottság jelenlétében megállapítja, hogy a létesítendő nemzetközi tanácsadói bizottság ideiglenes jellegű lesz és feladata az lesz, hogy figyelemmel kíséri az elért eredmények működésben tartását és alkalmazását. A bizottság első-

sorban tanácsadói tevékenységet fejt ki és csak abban az esetben hozhat döntéseket, ha azokat a létrejött egyezmények szükségessé teszik. Megállapodás történt, hogy a fő exportállamok, Argentína, Ausztrália, Kanada, az Egyesült Államok és Szovjetország külön-külön képviseltek magukat, a dunai államok két képviselője foglal helyet a bizottságban. A bizottságban ezenkívül egyenlő számarányban képviseltek magukat az import- és exportállamok. Az importállamok döntenek arról, hogy az exportállamok részéről mely államok képviselői vegyenek részt a bizottságban. A bizottság székhelye London lesz. Az importállamok képviselői holnap ülnek össze annak megvitatására, hogy részükről mely államok képviselői vesznek részt a nemzetközi tanácsadói bizottságban. Az értekezlet legközelebbi teljes ülése holnap délután lesz.

Debrecen közönsége rendkívül nagy számban jelenik meg a Szegedi Héten

Jelentkezések a filléres gyorsvonatra.

A Szegedi Hét intézőbizottsága hetek óta szorgalmas munkával készíti elő az augusztus 26-án kezdődő és szeptember 3-ig tartó ünnepi hetet, amelyre 27-én Debrecenből is filléres gyors indul.

A Szegedi Hét nagy körülményekkel összehozott programjában a művészet, tudomány és mezőgazdaság éppen úgy megtalálja az öt érdeklő látóvalókat, mint az ipar és a kereskedelem. Tíz különböző kiállítás sorakozik egymás után, a speciális szegedi termékek aukciója, a m. kir. Alföldi Mezőgazdasági intézet kísérletügyi és szakoktatási kiállítása, a lakberendezési vásár és a kereskedők kirakversenye mellett.

A művészet és irodalom a szabadtéri játékokban, a történelmi képekben, a pesti és szegedi dalárdák és az alföldi leventezenekek versenyén, Móra Ferenc, Juhász Gyula és Sik Sándor irodalmi estjén, képzőművészeti és iparművészeti kiállításon jut szóhoz.

Nem volna teljes a beszámoló, ha hiányozna belőle a zenés takarodó, a néprajzi felvonulás, a garden party, a hadastyánok táborozása, a frontharcosok zászlóavató ünnepélye, amelyen az ország minden részéből 10 ezer frontharcos

sereglik Szegedre és külön említjük a nagy tiszai víziünnepélyt a város ujjáépítésének 50 éves fordulójára.

Az érdekes ünnepélyre a debreceniek valóságosan sereglenek.

FILLÉRES GYORS SZEGEDRE AUGUSZTUS 27-ÉN

a szegedi szabadtéri játékokra, mely alkalomból az Ember tragédiája kerül színre a budapesti Nemzeti Színház legkiválóbb művészeinek közreműködésével. Az előadás a Fogadalmi templom előtti téren, a legpompásabb rendezésben 400 szereplő részvételével tartatik meg. A filléres gyors menettérte jegy ára P 5.90 és 60 fillér a belépőjegy ára a szabadtéri előadásra. A vonat indul Debrecenből 4 óra 12 perckor, Szegedre érkezik 9 óra 36 perckor, Szegedről vissza indul 23 óra 24 perckor és Debrecenbe érkezik 5 óra 5 perckor. Jelentkezéseket elfogad a Máv. Menetjegyiroda Fiókja, Debrecen, Piac ucca 56.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

— Elhújasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomor és belek működését és előmozdítja az emésztést.

A Hitler-íjjak debreceni látogatása

Szerdán délután 5 óra volt kitűzve a Debrecenbe érkező nyolcvan főnyi Hitler-íjju hivatalos fogadtatása a Déri-muzeum előtt. A jelzett időre már össze is gyűlt néhány száz ember a muzeum előtt, a vendégek azonban mégsem akartak megérkezni. Végre aztán egynegyed nyolckor hire jött, hogy a vendégeket hozó négy autóbussz már befutott az ipariskola elé s onnan a Hitler-íjjak gyalogosan folytatják utjukat a muzeumhoz. Kévséssel fél 8 előtt aztán felhallatszott a vendégek zenekarának indulója és katonás, kemény léptekkel, egy debreceni bajtársakból álló csoporttal az élen, befutottak a muzeum előtti térre, ahol ekkorára már kétezer főnyi tömeg szorongott.

Éljenzés és taps után a vasutas zenekar rázendített a német himnuszra, Horvay Róbert igazgató németnyelvű üdvözlőszavai után Aczél Anna háromszoros „hoch!” kiáltás kíséretében egy virágcsokrot adott át Varen Blucknak, a németek vezetőjének.

Varen Bluck röviden és katonás hangon megköszönte az üdvözlést, majd a németek zenekara a magyar Himnuszot játszotta. A közönség megtapsolta és megéljenzte ezt a kedvességet, majd Lányi Árpád ezredes, a TEŠZ igazgatója, aki a vendégeket kalauzolja, 120 ezer német S. A. Hitler-íjju nevében, illetve megbízásából köszönte meg Debrecen városának szívélyes és barátságos vendéglátását. Ezután háromszoros huj-huj-hajrát vezényelt, amire a németek háromszoros „heil”-lal válaszoltak.

Ezzel már véget is ért volna az ünnepség és a Máv. zenekar készülődött a Himnusz eljátszására, amikor a karmesternek odaszólt Lányi ezredes:

— A németek akarnak még játszani. És a német fuvózenekar általános meglepetésre rázendített a Rákóczi indulóra. A közönség megint tapsolt és éljenezett, mire a németek eljártották a Horst Wessel dalt, az új Hitler-indulót.

A vendégek ezután felvonultak a Piac uccán, időnkint háromszoros „Heil”-kiáltással köszönve meg a közönség üdvözlő kiáltásait.

Bármilyen

könyvkötészeti

munkát

igen jutányos áron, elsőrangú kivitelben készítünk.

Nagy Károly és Társai

könyvkötészete

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

NAGY
Kereske
Kedvez
ország
téré. M

egy kisfi

Rosenfeld
naszökevény
határon s azó
dott, ahol özv
szállott meg, T
deig élt az ö
legnagyobb eg
kal, amig aztá
összezdült K
következménye

Özvegy Kov
kisfia a kormá
verset irt s az
hány nap mul
kabinetiroda k
kisfiu boldogar
Azután letette
sokára hazajöt
ismét összeves
szekedés hevé
fekvő köszönő
ijedten felkiált

— Azt ne te
mányzó ur küle
Rosenfeld S
törődött, haner
állítólag még
kormányzó.

Özvegy Kov
tett Rosenfeld
mulva. A del
gyalta az ügye
vegyasszony m
fiatalember csa
nem használt s
zóra.

A bírónak arr
csak néhány h
jelentést, Ková
dotta:

— Azért, m
szobában volt
féle durva szót
csolatban, átjöt
szobában lakó
fenyegetőztek,
lentést Rosenfe
jelentik, de eng

Kihallgatták
ségét, akik azt
valóban haszná
vakat. Ezeknek
a törvényszék
Rosenfeld Sánd
helybenhagyta
nácsa is.

HÁZASSÁ
Házasságot
László magánti
zetőr ucca 3/a, s
Ilse Berlin, Ritt
Berlin, 1933 au
vezetőség VI. F
ok Berlin I. és

HEIR
Die Ehe wol
1. Der kaufmár
laus Turai woh
zetörgasse 3, a
wohnhaf in Be
am 17. August
Preuss. Standes

Tiszántuli Ipari Vásár

szeptember hó 3-tól 8-ig

NAGY MEGLEPETÉSEI A KÖVETKEZŐK: A Kollégium udvarának vásárvárosa; az Arany Bika disztermének nagyszerű látványosságai; a Kereskedő Társulat disztermében a magyar butoripar és iparművészet remekei; szabadtéri előadások, hangversenyek, tűzijátékok, tornaverseny. Kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványok már kaphatók az ország összes menetjegyirodáiban, a debreceni Ipartestületnél és az ország összes nagyobb ipartestületeinél. Az utazási igazolványok ára 1.20 pengő, mely egyszersmind belépőjegyül szolgál az egész Vásár területére. Mindenki jöjjön Debrecenbe! Mindenki nézze meg a Tiszántuli Ipari Vásárt! **EGYETEMES BELÉPŐJEGY ÁRA: 30 FILLÉR.**

Aki eltépte egy kisfiu kabinei irodai levelét

Rosenfeld Sándor romániai katonaszökevény 1929-ben jött át a magyar határon s azóta Debrecenben tartózkodott, ahol özvegy Kovács Lajosnéval szállott meg. Tovább, mint három esztendőig élt az özvegyasszony lakásán s a legnagyobb egyetértésben volt a háziakkal, amíg aztán az elmúlt decemberben összejött Kovácsnéval s ennek súlyos következményei lettek.

Özvegy Kovács Lajosné III. polgárlista kisfia a kormányzó születésnapjára egy verset írt s azt felküldötte a Várba. Néhány nap múlva már meg is érkezett a kabinetiroda köszönő levele, amelyet a kisfiu boldogan mutatott meg odahaza. Azután letette a levelet az asztalra. Nemsokára hazajött Rosenfeld Sándor is, aki ismét összeveszett a fiu anyjával. A veszekedés hevében felkapta az asztalon fekvő köszönőlevelet is, mire a kisfiu ijedten felkiáltott:

— Azt ne tessék eltépni, mert a kormányzó ur küldte!

Rosenfeld Sándor azonban ezzel nem törődött, hanem szétépte a levelet, sőt állítólag még durva szavakkal illette a kormányzót.

Özvegy Kovács Lajosné feljelentést tett Rosenfeld ellen, de csak néhány hét múlva. A debreceni törvényszék tárgyalta az ügyet, de a tárgyaláson az özvegyasszony már azt vallotta, hogy a fiatalember csak a levelet tépte el, de nem használt sértő szavakat a kormányzóra.

A bírónak arra a kérdésére, hogy miért csak néhány hét múlva tette meg a feljelentést, Kovácsné a következőket mondotta:

— Azért, mert bár én, aki abban a szobában voltam, nem hallottam semmiféle durva szót a kormányzó urral kapcsolatban, átjöttem hozzám a szomszéd szobában lakó Mester Lajosék és azzal fenyegetőztek, hogyha nem teszek feljelentést Rosenfeld ellen, akkor őt is feljelentik, de engem is.

Kihallgatták Mester Lajost és feleségét, akik azt vallották, hogy Rosenfeld valóban használta a kormányzósértő szavakat. Ezeknek a vallomásoknak alapján a törvényszék kéthónapi fogházra ítélte Rosenfeld Sándort s az ítéletet szerdán helybenhagyta az ítéletábla Visky-tanácsa is.

HÁZASSÁGI HIRDETMÉNY.

Házasságot akarnak kötni 1. Turai László magántisztviselő Debrecen, Nemzetőr ucca 3/a. sz. alatti lakos, 2. Heinrich Ilse Berlin, Ritterstr. 84. sz. alatti lakos. Berlin, 1933 augusztus 17. Anyakönyvvezetőség VI. Porosz anyakönyvi hivatalok Berlin I. és II.

HEIRATSANZEIGE.

Die Ehe wollen miteinander eingehen 1. Dr. Kaufmännische angeordnete Ladislaus Turai wohnhaft in Debrecen, Nemzetörgasse 3. a. 2. Die Ilse Heinrich wohnhaft in Berlin, Ritterstr. 84. Berlin am 17. August 1933. Standesamt VI. Preuss. Standesämter Berlin I. u. II.

Mussolini kiségi Ausztriát a válságból

Bécs, augusztus 23. A Reichspost „A riccionei békemű” cím alatt a következőket írja:

Riccioneból az elképzelhető legvilágosabb alakban tudtára adták a politikai világnak, hogy Ausztria önállóságának kérdésében semmiféle véleményeltérés nincsen Olaszország és a többi érdekelt hatalom között. A közép-európai kérdés megoldása tekintetében azonban Ausztria önállósága csak politikai előfeltétel. A további dolgok, amelyeknek történniök kell, gazdasági tere tartoznak s nem jelentéktelenek. Mindenekelőtt arról van szó, hogy osztrák gazdasági életet bi-

zonyos mértékben kiségiték a válságból, nem szűkebb értelemben vett „támogatott intézkedésekkel”, amelyeknek csak olyan jelentőségük volna, mint egy kámför-injekciónak, hanem oly módon, hogy tervszerűen kiszélesítsék az osztrák termelés számára a piacot.

E téren már történtek értékes előmunkálatok, amelyekben Magyarország is nagy mértékben résztvesz. Ehez a kezdeti konszolidáláshoz annál könnyebben csatlakozhatnak majd a Közép-európa gazdasági újjászervezésére irányuló további lépések, minél inkább kiemelik ezt az újjáépítést a politikai légrétegből.

Olasz-német-magyar-osztrák reviziós front készül

London, augusztus 23. A Manchester Guardian a Mussolini és Dollfuss között a legutóbb Riccioneban lefolytatott megbeszélésekkel foglalkozik. A kiadott hivatalos közleményekből — írja a lap — egyesek azt olvassák ki, hogy Mussolini véglegesen az osztrák-német egyesülés ellen foglalt állást. Lehet, hogy igazuk van. Mussolini közvetítő szerepet vállalt, amely szerep igen hízogó lehet, de meg vannak a maga nehézségei. Olaszország Németország barátságát a jövő zálogának tartja. Másrésztől nem valószínű, hogy Dollfuss el ne fogadná a Berlinből származó és Róma által támogatott

kompromisszumos megoldást, mert hiszen Dollfuss még mindig közelebb áll a nemzeti szocialistákhoz, mint a szocialdemokratákhoz. Ennek a kombinációnak valóra válását egyaránt német és olasz győzelemnek könyvelhetnék el és megmaradna Ausztria függetlensége, igaz, hogy német és olasz védnökség alatt. Nyilvánvaló azonban, hogy ez közös reviziós front kialakításához vezetne, mert Németország és Olaszország Magyarország és Ausztriával együtt ismét nagy lendülettel vinné bele a köztudatba a reviziós programot.

Vasárnap véres polgárháboru tör ki Irországban

Dublin, augusztus 23. Irországban a helyzet újból a végsőkig kiéleződött. A minisztertanács kedden este háromórás tanácskozás után úgy határozott, hogy

feloszlatta a kékingesek szervezetét,

a nemzeti gárdát. Ezzel az intézkedéssel már számoltak, tekintettel arra, hogy az ir fasiszták vasárnap a kormány figyelmételtése ellenére egyenruhás felvonulásokat rendeztek. A minisztertanács ugyanakkor, amikor betiltotta a fasisztapártot,

rögtönítélő haditörvényszéket küldött ki, amelynek az a feladata, hogy a tilalom ellen vétő kékingesek fölött ítélkezzenek.

A rögtönítélő haditörvényszék két ezredből, egy őrnagyból és két hadbíróból áll. A törvényszék rendkívüli felhatalmazást kapott és halálos ítéleteket is hozhat.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hírdetési mindig eredményesek!

Nem hiszik azonban, hogy erre sor kerül és hogy a kormány erre drasztikus intézkedéseket vegyen igénybe.

O'Duffy tábornok, a kékingesek vezetője, a párt betiltásával kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy

a nacionalista gárda mégis megrendezi vasárnap Cork melletti emlékünnepejüket az 1922. évben el-esett Collins ir szabadsághős emlékére.

A tábornoknak ez a kijelentése nagy izgalmat keltett és ha ennek az ünnepejnek megrendezése bekövetkezik, úgy elkerülhetetlen a véres összecsapás.

Valószínűnek tartják, hogy a kormány megkísérli majd, hogy a fasisztapárt vagyónát elkobozza. Az igazságügyminiszter a kormány nevében kifejtette, milyen indokok vezették a kormányt, amikor a fasisztapárt betiltását elhatározta s bejelentette, hogy a kormány jól ismeri a kékingesek földalatti munkásságát és a párt betiltására elsősorban az adott okot, hogy külföldről fegyvert csempészték az országba.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut. 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

Ma: 1933 augusztus 24. Csütörtök. Protestáns: Bertalan, róm. kath.: Bertalan apostol, izraelita: Elul 2.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógyszerárak: „Arany Angyal”, Piac u. 50; „Nap”, Piac ucca 1; „Tisza”, Magoss György tér 9; „Bocskay”, Cegléd ucca 22; „Mátyás király”, Nyilastelep; „Árpád fejedelem”, Csapó-kert.

IDŐJÓSLAS:

Nyugat felől ismét szél és eső, a hőmérséklet kissé süllyed. Péntekre szárazabb idő valószínű.

A BUDAPESTI RADIÓ MUSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

9.45: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.30: Hírek.

1.15: Időjárás, időjelzés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.

4.45: Időjelzés, időjárás, víz-állás, hírek.

12.00: Himnusz.

CSÜTÖRTÖK, augusztus 24.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek. 10: 1. Magyar városok: Pápa. 2. Konyha-gondnok; peccsenyék. (Feloivasas.) —

Háztartási alkalmazottat?

keres!

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

HAJDU BANDI,

az Arany Bika cigányprimása, aki zenekarával együtt nagy sikereket arat magyar nótáival a Debrecenben járó külföldiek körében.

12.05: Garay György szalonzenekara. — 1.30: M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Abrányi Emil. 4: „Leányok féltőrája.” Irta és felolvassa Horváthné Bányá Gratiána. 5: Budapest-Rákospalvai Visszhang Dalkör, Vezényel Novák Károly. 6: „Kalocsa és vidékének művészete”. Gábor Lajos előadása. 6.30: Székesfehérvári Zenekar a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Vezényel Bor Dezső. 8: A rádió külügyi negyed-órása. 8.15: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-étteremből. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.50: Polgár Tibor és dr. Kárpáthy Sándor zongora-gordonka szonátákat játszanak. 10.30: Időjárásjelentés. — 10.35: Hetényi-Heidelberg-Buday-Sebő trió a Simplon-kávéházból.

Társadalmi események

1933. szeptember 3.

— HONsz-közygyülés. Alapszabályaink 12., 13. és 29. §-ai értelmében — a 14. § b) pontjában jelzett költségvetésmódosítás letárgyalása végett — a f. évi szeptember hó 3-án, az esetben pedig, ha ez nem lenne határozatképes, ugy a f. évi szeptember hó 10-én d. u. 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tartunk, amelyre tagjainkat ezennel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Költségvetésmódosítás. 2. A békésmegyei HONsz csoport ügy. igazgatója felszólalása. 3. Esetleges indítványok.

SZEPTEMBER 8.

— 10 éves gazdaság találkozó. Az 1923-ban a pallagi gazdasági akadémiát végzett gazdaságok f. évi szeptember hó 8. és 9-én Debrecenben 10 éves találkozóra gyűlnek össze. Felkérem az évfolyamtársakat, hogy részvételüket ijt. Magyar Ferenc, Debrecen, Piac u. 28. sz. címre jelentsék be.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

A kormányzó meleghangú levelet intézett Teleki grófhoz arról a szolgálatról, melyet a jamboree a magyarságnak tett

Budapest, augusztus 23. (MTI.) A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a kormányzó levelét, amelyet gróf Teleki Pálhoz intézett:

Kedves gróf Teleki!

A magyar cserkészlet kitünő szervezése és cserkészeink kiváló teljesítményei vezettek ahhoz az örvendetes eredményhez, hogy az idén nálunk tartotta világtáborozását ez a gyönyörű intézmény, amely a fiatal lelkek nevelésén keresztül a nemzeteknek az igazi emberi értékek méltánylásán, az igazságon és kölcsönös megértésen alapuló békés együttélését van hivatva lehetővé tenni a jövő nemzedékek életében. Alapos körültekintés, fáradhatatlan szervező munka és cserkészeink kötelességtudó, bajtársias, lelkes magatartása most is meghozta gyümölcsét a világtáborozás példás sikerével, amely nemcsak a magyar cserkészlet vezetőinek, munkásainak és barátainak szívét tölti el büszkeséggel, hanem egyúttal ismét tisztességet, becsületet és eléggé nem értékelhető megértést és rokonszenvet szerzett a magyar névnek.

Nem mulaszthatom el, hogy külön

kiemelve azt a nagy szolgálatot, amelyet ezzel cserkészletünk a magyarság ügyének tett, őszinte örömmel kifejezést adjak a világtáborozás szép eredményei felett. Abból a sikeres munkából, amelyet a magyar cserkészlet megszervezése és kifejlesztése után most a világtáborozás előkészítése és nagyarányú lefolyásának minden szempontból a részletekig minden tökéletes megrendezése jelentett, Ön és vezérkara a gondos, körültekintő vezetés és irányítás nehéz feladatának ellátásával önzetlenül és áldozatkészen oroszánrészt vállaltak magukra. Midőn ezért Önnek az egész nemzet nevében meleg köszönetemet fejezem ki, egyúttal arra kérem, hogy mindazoknak, akik a világtáborozás sikerének biztosítása körül munkálkodásukkal közreműködtek, — őszinte elismerésemet tolmácsoljam. Szívvel kívánok továbbra is jó munkát.

Kelt Gödöllő, 1933 augusztus 21. napján.

Horthy sk.

Vitéz Gömbös Gyula sk.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 AUGUSZTUS 24. HÉTFŐ. A rendes lapszűnet.

1913 AUGUSZTUS 24. VASÁRNAP. A tiszántuli ref. egyházkerület elhatározta, hogy Debrecenben a tervezett leánygimnáziumot még ez év őszén megnyitja.

Hirdetés: „Vasutasoknak fényképes igazolványhoz szükséges fényképet 1 koronáért készít Balkányi Antal fényképész, Piac u. 46.”

Letartóztatták többszáz korona elszikkasztása miatt Tara Sándor vámospércsi adóügyi segédjegyzőt, aki Debrecen éjszakai életének is ismert alakja volt.

Az Apolló bemutatta a „Letört karrier” című drámát Clara Wieth és Waldemar Psylander főszereplésével.

Apróhirdetés: „Cigányom! Semmi bajom, a hegedűm sem törött el, vígan dudálok továbbra is, mint a por-tugál és rád gondolok szüntelenül s

szeretném már szüretelni piros szájad mézét. Gyere csak bátran, minden veszélyt elhárítottam. Mucurkád.”

1923 AUGUSZTUS 24. PÉNTEK. Letartóztattak egy Martos Jenő nevű pozsonyi kereskedősegédet, aki gépészmérnöknek adta ki magát, több debreceni szállóban és étteremben borsos számlákat csinált s egy hamis átutalás meséjével próbálta becsapni az Angol-Magyar Bankot.

A kormányzó a debreceni egyetemre dr. Alföldy András, dr. Kovács Andor és dr. Bodnár Jánost tanárokkul kinevezte.

Hirdetés: „Bank vagy iparvállalat részvényekéért átveszem. Alaptőkeemelésnél érdekeltesz vállalat. Életképes vállalatot finanszírozok és társulok. Főuccai üzlethelyiséget nagy lelépést fizetek. „Kettőszáz millió” jellegre.”

— Eljegyzés. Baróthy Zoltán dr. törvénytudó jegyző eljegyezte Ruttká Erzsikét.

— A város nem adhat fát hitelbe. A debreceni itéltábla alkalmazottai beadványt intéztek a városhoz és ebben azt kérték, hogy tíz havi törlesztésre adjon a város fát hitelbe. A polgármester az illetékes ügyosztályok meghallgatása után most kimondta, hogy a város mai anyagi helyzetében senkinek sem hitelezhet.

— Hazajött a nyaralásból Lacika és Luluka, megveszik könyveiket Springer bácsi könyvesboltjában.

— Felkérem a helybeli fuvarosokat, hogy 1750 mázsa brikett, 175 mázsa koks és 850 mázsa fának a vonattól, illetve a gázgyárból a rendőrségi udvarra leendő befuvarozására ajánlatukat aug. 26. délelőtt 12-ig hivatalomnál (I. 51.) adják be. Az ajánlat mázsánkénti egység-

— Olcsóbb lett a mosásklap, amit Lukács Vilmos és Testvére gyárt. Érdeklődjék a 23-08. telefonon.

— KIE-tábor a Guthon. Ma, csütörtökön délután fél 2 órakor indulnak a résztvevők a KIE guthi táborába, amely vasárnap estig tart. A táboron 16 éven felüli fiatal emberek vehetnek részt. Részvételi díj a vasuti költséggel, háromnapos bőséges étkezéssel és szállással 6 pengő. Testi és lelki felüdülés, felejthetetlen élmény. Jelentkezni lehet még ma délelőtt a KIE titkári hivatalában, Piac ucca 36. I. emelet. Pénteken a táborlátogatók részére külön sínautót tervezünk, amely délután indulna kifelé és este térne vissza. Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek a KIE titkári hivatalában.

— Villatelek szőlővel, gyümölcsös-sel Komlóssy ut 18., villamoshoz egészen közel, olcsón, előnyös feltételekkel eladó. Telefon 27-71.

KOLLMANN FERENC
VIZVEZETÉK SZERELŐ
műhelyét Csokonai u. 5 sz. alá helyezte

— Dívatos fehér retikülök nagy választékban igen olcsók Kántor Ernő és Társánál.

— Debreceni ludovikások hadnagyi ki-nevezése. A Ludovika Akadémia a napokban avatta hadnaggyá végzett növendékeit. Az új hadnaggyok közül a következők debreceniek: Huszárhadnaggyok: Ver-sényi Tibor és Gálbory Sámuel; tüzér-hadnaggyok: Szabó László és Kócs György; gyalogságiak: Rugonfalvy Kis András, Lippay Rauch Károly, Sepsy Dezső és Papp Jenő; repülő: Trón Zoltán; hira-dós: Tóth Ernő; műszaki: vitéz Lépes György.

— Zálogcédulát, használt butorkat, ingóságokat veszek, hívásra házhoz megyek. Áruközvetítő, Degenfeldtér 8.

— Gázsütőt is ad kölcsön a világitási vállalat. Többen azzal a kéréssel fordul-tak a városhoz, hogy a gázresóhoz sütőt is adjon kölcsönbe a város, mert anélkül a saját, vagy kölcsönbe vett resót sütésre nem igen használhatják. A műszaki bizottságok meghallgatása után a polgármester most utasította a világitási vállalatot, hogy a resóhoz sütőt is adjon kölcsönbérletbe a közönségnek.

— Piac ucca díszje, Önnek pedig takarékos bevásárló helye az Alpesi sajt-, vajcsarnok. Piac ucca 16.

— Nőiszabó iparosok figyelmébe. Felhívom a nőiszabó szakosztály tagjainak figyelmét arra, hogy a szakosztály tagjai részére a Tiszántuli Ipari Vásáron helyi-ség van biztosítva. Aki tehát a diva-bemutatót részt kívánna venni, a to-vábbiak megbeszélése céljából sürgősen jelentkezzenek Balogh László szakosztályi elnöknel, Kossuth u. 26. szám alatt.

— Tartós villanyondulá-lás 8.— P-től. Ramminger, Szent Anna 12.

— Felmondja a város az apafái és ver-senyteri haszonbérleteket. A városi köz-gyűlés még tavaly kimondta, hogy illet-ményföldeket ad az erdőföldeseknek és erdőőröknek. A polgármester most el-rendelte, hogy az Apafája mellett és a löversenyteren volt városi haszonbérleteket felmondja és ezeket a földeket osztja ki illetményföldeknek.

— Iskolaruhák legolcsóbban a Debreceni Férfi-, Fiuruha Aruházban Weisz Sándornál, Csapó ucca 10.

— Lopások. Matolcsy Ilona, Ispótlály ucca 4. szám alatti lakos szerdán délelőtt a Rákóczi uccai piacon járt bevásárolni, retiküljét két pengő készpénztartalommal István ut 19. szám alatti lakásáról ellop-ták prémes télikabátját. — Burai József alsófőzsi földműves az OTI épülete előtt hagyta kerékpárját és mire pár perc mul-ta viszatért, a gépet ellopták. — Tarr Zoltán okleveles gazdától az Arany Já-nos ucca 48. szám alatt lévő lakásának fűkamrájából lopták el kerékpárját. A rendőrség a lopások ügyében megindította a nyomozást.

**PANASZA ?
VAN A LAPRA !**

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kér-jük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

— Székel

puffadtság, g állapotok, szíves, bódultság esetén a term keserűvíz a g tartalmát gyo kiüríti, a vér tartós megkő

— Fogmütő

foghuzás, fog szájjpadlásnélk áruk.

— Iskolak

használt álla árban) már n taly József k désében.

GÖRE

AZ

— Na, hogy iskolában?

— Nagyon j rek út körülöt de a középén és az mindig k

DAT

— Mikor szü — Amikor a szívóra pedig a

A VI

A külteki ká veszekszik:

— Hiába mo — Kikérem m sik, — én nem mosakodni szok

— Oh! —

dolkozva dorz egyáltalán nem diagnózisának

— Helyes — Önök a rendő tetésben? — k

— Sem dr. féle összekött rendőrséggel, azért arra kév illetékes helyr nek a kérdése

Amint kifel csendesen lépl lan látogató szürke, hideg Lord Souther megállított eg éppen szembe

— Maga v mornyikja?

A szolgál A maga oly végzeteser

— Igen, si — Nem látá lönözet...

— Oh! —

dolkozva dorz egyáltalán nem diagnózisának

— Helyes — Önök a rendő tetésben? — k

— Sem dr. féle összekött rendőrséggel, azért arra kév illetékes helyr nek a kérdése

Amint kifel csendesen lépl lan látogató szürke, hideg Lord Souther megállított eg éppen szembe

— Maga v mornyikja?

A szolgál A maga oly végzeteser

— Igen, si — Nem látá lönözet...

— Székelyi zavarok, bélgörcs, puffadtság, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szívidegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

— Fogműterem, Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szápadlás nélküli műfogak. Olcsó árak.

— Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.

GÖRBE TÜKÖR

AZ ISKOLÁBAN

— Na, hogy tetszett az első nap az iskolában?

— Nagyon jó volt. Csupa helyes gyerek ült körülöttem és jól elbeszélgettünk, de a közepén ott ült egy utálatos fráter és az mindig közbeszólt.

DÁTUM 1933-BAN

— Mikor született a kislfia?
— Amikor a rádióra a második, a porzívóra pedig az ötödik részletet fizettük.

A VITA HEVEBEN

A kültekli kávéházban két törzsvendég veszekszik:

— Hiába mosakszik! — kiáltja az egyik.
— Kikérem magamnak, ordítja a másik, — én nem vagyok az az ember, aki mosakodni szokott!

KÖZGAZDASÁG

ERŐTELJESEN SZILÁRDUL A TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőzlet:

Buza: október 8.43, 44, 48, 50, 53, 51, 60, 65, zárlat 8.63—64, március 9.56, 58, 61, 63, 67, 70, 68, 70, 75, zárlat 9.72—73.

Rozs: augusztus 5.25, október 5.43, 47, 50, 53, zárlat 5.50—52, március 6.28, 25, 28, 31, 38, 35, zárlat 6.35—38.

Tengeri: szeptember 7.07, 05, 03, 07, zárlat 7.05—07, május 7.65, 72, 68, zárlat 7.68—70.

Készárúüzlet:

Buza: felsőtiszai 77 kg. 8.15—8.30, 78 kg. 8.25—8.40, 79 kg. 8.35—8.50, 80 kg. 8.45—8.60.

Rozs: pestv. 4.90—5.00, egyéb rozs 4.90—5.00, tak. árpa I. 6.40—6.60, tak. árpa II. 6.25—6.35, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.80—6.90, tiszai tengeri 6.80—6.90, egyéb tengeri 6.80—6.90, korpa 4.70—4.80.

A készárúvásáron buza 20—30, rozs 25 és zab új 5 fillérrel drágább, tengeri nem változott, korpa 5 fillérrel olcsóbb.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 7.00—6.80—6.60 és boletta, rozs 3.50—3.20 és boletta, árpa 5.00—4.80—4.50, zab 5.00—4.80, tengeri 5.80—5.50, lucerna 3.00—2.80, széna 2.80—2.60—2.40, lóhere 2.80, búkköny 1.80—1.60, alomszalma 1.80—1.60, rozsszalma 2.00.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 19.00—19.40, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 416.00—426.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

Az értéktözsde egy kg. szinarany ára 5115 pengő.

KAVÉHAZBAN ÉTTEREMBEN CUKRASZDABAN BORBÉLYNAL

kérje

a Független Ujságot

SPORT

Felhívás. Felhívom a DTE összes játékosait, hogy a nagyerdei pályán ma délután tartandó nagy edzésen teljes számban feltétlenül jelenjenek meg. Kétkapus tréning a Munkás csapatával. Intéző.

Szakosztályi ülés. A DTE futball szakosztálya ma este fél 9 órakor tartja szakosztályi ülését a Kigyó ucca 12. szám alatti „János vitéz” vendéglőben s felkéri a szakosztály összes játékosait, vezetőségét és a szakosztály tagjait, hogy minél nagyobb számban megjelenjenek. Tárgy: nyirbátori ut. Intéző.

3965—1933. tksz.

ARVERÉS.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank végrehajtóknak Izsák Gyula végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 1600 P tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a derecskei kir. járásbíróház területén levő Esztár községben fekvő és az esztári 454. sz. betétben A I. 1. sorsz. 22. hrsz. a felvett ház 12. öi. sz. udvarral a Beltelekben 246 négyszögöl, A I. 2. sor. 23. hrsz. a felvett szántó a Beltelekben és Izsák Gyula nevében álló ingatlanokra 1756 pengő kikiáltási árban, — az esztári 879. sz. betétben A I. 1. sor. 3237—6. hrsz. a felvett rét a Csótos dűllőben 308 négyszögöl A I. 2. sor. 3239—8. hrsz. a felvett szántó u. o. 52 négyszögöl A I. 3. sor. 3240—9. hrsz. a felvett szántó, u. o. 96 négyszögöl területű ingatlanokból álló jószágterest az Incze Lipót bekebelezett szolgalmi jog fentartásával, 198 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést az 1933. évi szeptember hó 9. napjának d. e. 12 órakor Esztár községében fogják megtartani.

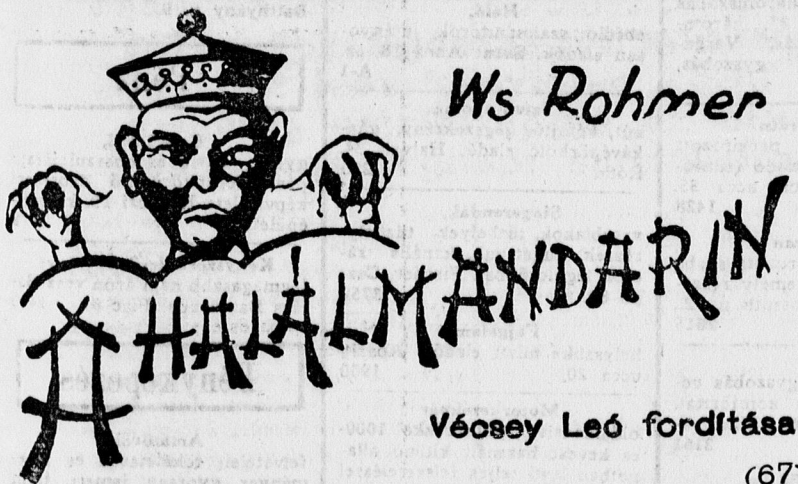
Az árverés alá első ingatlant az árverési hirdetményben felsorolt áraknál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverés alá eső ingatlant az árverésbánpénzüli a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapíroiban a kiküldötrtnél letenni.

Derecske, 1933. évi május hó 11-én.

Derecskei kir. járásbíróház,
mint telekkönyvi hatóság.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetéseit mindig eredményesek!

Vécsy Leó fordította

(67)

— Oh! — mondta Smith és elgondolkozva dörzsölte a fülét. — Mi egyáltalán nem kételkedünk az ön diagnózisának helyességében, sir.

— Helyes az a feltevés, hogy önök a rendőrséggel állnak összeköttetésben? — kérdezte az orvos.

— Sem dr. Petrie, sem én semmiféle összeköttetésben nem állunk a rendőrséggel, — felelte Smith. — De azért arra kérem önt, hogy tekintse illetékes helyről származó kérdéseink a kérdéseinket.

Amint kifelé igyekeztünk a házból, csendesen lépkedve annak a láthatatlan látogatónak jelenlétében, aki szürke, hideg ujjaival megérintette Lord Southeryt, Smith a lépcsőn megállított egy sötétruhás férfit, aki éppen szembejött velünk.

— Maga volt Lord Southery komornyikja?

A szolgálta meghajolt.
— Maga a szobában volt, amikor oly végtelenül rosszul lett?

— Igen, sir.

— Nem látott és hallott semmi különöset... valami érhthetlent?

— Semmit sem, sir.
— Nem hallott például valami különös hangot kívülről?

A komornyik a fejét rázta. Smith karonfogott és kicipelt az uccára.

— Lehet, hogy már képzelődő vagyok, — mondta — de valami van a levegőben itt s... mint ahogy valami különös van mindenütt azokban a házakban, amelyeknek az ajtajain Fu-Manchu láthatatlan és halálos érintését sejteni lehet.

— Igazad van, Smith! — kiáltottam. — Nem akartam megemlíteni a dolgot, de én is éreztem valami ilyesmit. Bár semmi szilárd bizonyítékunk nincs, mégis olyan biztos vagyok benne, hogy ő okozta Lord Southery halálát, mintha legalább is végignéztém volna a gyilkosságot!

A másnapot ebben a kinos lelkiállapotban töltöttük el... megkötözve, gyámolatlanul, a magunk tudatlansága, vagy talán a kínai emberfeletti hatalma miatt. A barátom már kezdett úgy festeni, mint akit lát sorvaszt. Mégsem tehetünk semmit. Mégis alkonyatkor lustán néze-

gettem néhány könyvet egy antikváriusnál a New Oxford Streeten. Egyik könyv megragadta a figyelmemet, mert Kina titkos társaságairól szólt és éppen a kereskedőnek akartam szólni, amikor éreztem, hogy egy kéz megérinti a karomat.

Hirtelen megfordultam... és beledéztem Karamanéh gyönyörű éjfékete szemébe! Ő... akit annyi öltözetben láttam már... tökéletesen divatos és elegáns uccai ruhában volt és gyönyörű hajfürtjei is divatos kalap alatt rejtőzködtek.

Félősen tekintgetett körül.

— Gyorsan! Jöjjön ki az ucca sarkára! Beszélnem kell magával, — suttogta és dallamos hangja izgalomtól reszketett.

Soha nem voltam teljesen ura magamnak a jelenlétében. Egy jégcsap lehetett volna csak közönyös velem szemben, mert a szépség oly tökéletes volt, valóságos misztérium... És a rejtélyesség mindig különös vonzóerőt kölcsönöz a nőnek. A letartóztatás veszélye ott lógott feje felett, de én mindent kockára tettem volna, hogy megmentsem őt.

Amint befordultunk egy csendesebb mellékútra, megállt és így szólt hozzám:

— Bajban vagyok. Maga többször kért engem arra, hogy foglyul ejthessek dr. Fu-Manchu-t. Most hajlandó vagyok megtenni ezt.

Alig tudtam hinni a füleimnek.
— Talán az öccse... — kezdtem hebegve.

Könyörögve ragadta meg a karomat és szemembe nézett.

— Maga orvos, — mondta. Azt akarom, hogy most jöjjön velem és nézze meg őt!

— Micsoda! Hát Londonban van?

— Fu-Manchu házában!

— És maga hajlandó lenne...

— Magával menni oda, igen.

Nayland Smith kétségtelenül elnevezte volna, hogy erre a könyörgő szemű leányra bizzam az életemet. És én mégis megírtam, Nemsokára már együtt ültünk egy csukott kocsiában. Karamanéh nagyon csendes volt, de valahányszor feléje fordultam, mindig magamon találtam sötét szemének tekintetét, amiben annyi könyörgés volt és bánat és még valami... valami meghatározhatatlan fény, ami azonban mégis különösen zavaró volt. A kocsihoz azt a parancsot adta, hogy a Commercial Road alsó végéhez hajtson, az új dokk szomszédságába. Már egészen besötétedett, amikor elérkeztünk célunkhoz; sötét alakok árnyai osontak mindenféle ide-oda a mellékútcákon. A rövid utazás alatt eljutottunk Nyugat fényes világából Kelet kétes alvilágába.

XXXIX. FEJEZET.

A sárga életszérum.

Nem tudom, hogy Karamanéh megmozdult-e, de a kocsiában, amint közelebb jutottunk a különös doktor házához, egyre közelebb simult hozzám és amikor a kocsiból kiszálltam, együtt haladtunk a folyó felé vezető keskeny síkatorban, félénken kapaszkodott belém, habozott és már-már azon a ponton volt, hogy visszaforduljon. De legyőzve félelmét, tovább vezetett fasorokon át s udvarokon keresztül; teljesen elvesztettem tájékozódásomat és tudatára ébredtem annak, hogy mennyire ennek a leánynak a hatalmában vagyok, akinek a története olyan homályos, akinek igazi jelleme olyan kiismerhetetlen, akinek szépsége, varázsa talán a legkegyetlenebb álarc is lehet.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Újleírás hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12,

Házasság

Jobb
iparos, kinek háza, földje van, 35 éves, hozzá illő nő ismerettségét keresi házasság céljából. Levél a kiadóba kérek „Ószi” jellegre. 2718

Levelézés

Legnagyobb
nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használatlan is. Vétel, csere Springer könyvüzletében, a Főútcán.

Betöltendő állás

Perfekt
szobalányt jó bizonyítványokkal szeptember elsejére felveszek. Dr. Geszti az Augusztus-szanatórium. 1552

Mindenes
főzoleányt keresek 1-re. Hid u. 12. 144

Mindenes
főzoleányt keresek azonnalra Hid u. 12. 144

Keresek
gyermekhez, varrásban jártas német vagy magyar kisasszonyt. Hid u. 12. 156

Mindenes
főzőnő német leányt 8 éves leánykámhoz szeptember 15-re keresek. Both ezredesné, Mezsena uca 12. 2699

Géphimzőnő,
csak gyakorlott munkaerő, felvételt. Jelentkezés: Textilgyár, Bethlen u. 32. 159

Házvezetőnő,
intelligens, középkorú nő, ki szerény igénye mellett minden referenciát kibír, egy gyermek mellett állást kaphat szeptember 5-re. Jelentkezni a Piac uca 64. szám alatti trafikban kell. 2710

Cipészek és csizmadiaik!
Elsősztályú férfi és fiú csizmadia munkásokat és jó női cipőmunkásokat felveszek. Hunyadi u. 23. Bőrüzlet, Reggel 8-tól 9-ig. 1555

Jobb házból
való 14-15 éves gyermek kifizetőnek felvételt. Bethlen uca 52., fűszerüzlet. A-1

Kifutóleányt,
megbízható felveszek. Biciklizni tudó előnyben. Klór, Gázgyár u. 4. 157

Igazolványos
rikkancokat fizetéssel felvesszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Állást keresők

Érettségizett
24 éves keresztyén fiatalember vagyok, két félévet jogot hallgattam, jobb családból származom, ezután próbálom állást szerezni. Bármilyen irodai munkát válllok s hiszem, hogy hasznosítani tudom magam. Igényeim szerények, mondhatnám: nincsenek. Címemet megmondja a kiadóhivatal. 154

Jobb családból
hosszu bizonyítvánnyal rendelkező izr. leány háztartás vezetéséhez ajánlkozik. Cím: Zsidóberház házfelügyelő. 152

Egy
német idősebb nő, aki a magyar konyha szerint is kitünően főz, magános urnál vagy urnónál állást keres. Cím: Bartóff Erna Debreceni Független Ujság. 148

Órabérért
könyvek és oktatok, kereskedőket is gyorsan és biztosan vezetnek be amerikai Hintz, Evolut könyvvitelbe is. — Ajánlatok: „Felmondás nélkül” jellegre. 139

Egy
idősebb német nő házvezetőnői állást keres uradalomban vagy nagyobb gazdaságban. Magyarul és németül beszél. Ajánlatokat a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala kéri. 149

Kifutónak
ajánlkozik, jó családból való leány. Cím a Független Ujságnál. 151

Üzletek

Kiadó
Simonffy uca 5. szám alatti papírüzlethez novemberre. p, szo, v, k, sz, cs 1443

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) kiadó november 1-ére Csapó uca 10. szám alatt, Értekezni az udvarban. 152

Ingatlan

Kétszobás
lakás gyümölcsösrel, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. 1405

Piac
uccán nagytekű ház olcsón eladó. Értekezni dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2417

Villatellek
egyetemi sportpályával szemben olcsón eladók. Értekezni: Guha, Piac u. 59. 1556

Keresek
azonnalra 50-80 hold tanyás birtokot bérletbe Debrecenhez közel. Ajánlatok Mile Kálmán, Ohatpusztaköcs, kértetnek. 146

Központi
egyetem előtti téren villatellek olcsón eladó. Cím a kiadóban. 2226

Eladó
öröklakás Péterfián, modern kis 3 szobás, fürdőszobás különálló parkban. Péterfia 48. 2700

Eladó
a Bocskay-kertben 4 és fél kat. hold föld, amelyből 20000 négyszögöl szőlővel van beültetve, egészben vagy parcellákban eladó. Az ingatlanon 2 szobából s üvegezett verandából álló, telen is lakható ház van. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. A/1

Kiadó
város alatt 8 hold alj jó föld, feles buza és rozsnak. Értekezni Gazdák Bankjában. 2674

Kiadó
bérbe város alatt 30 holdas tanyásföld. Értekezni: Gazdák Bankjában. 2720

Kiadó lakás

Egy
szoba, faskamarával szeptember 1-re kiadó. Arany János uca 45. 155

Kiadó
modern hat- és négyzetes ucai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16., Alföldi palota. 2161

Különbejárati
uccai szépen burorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Arany János uca 14., emelet. 1553

Légfűtéses
burorozott szoba különbejárattal kiadó, ellátással is. Iparkamara III. em. 5. 1542

Háromszobás
uccai modern lakás központi fűtéssel kiadó. Simonffy uca 7. 1538

Erkélyes
elegáns burorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac uca 26. 556

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Piac 10.
kétszobás hallal, háromszobás erkéllyel, Bethlen 23. háromszobás, fürdőszobás, Vargakert, kenyérgyár egyszobás, kétszobás.

Különbejárati
burorozott szoba parkirozott udvarban azonnal kiadó (fürdőzölmek is). Rákóczi uca 35. szám. 1428

Központi
különbejárati burorozott szoba egy, esetleg két személy részére kiadó. Cím: Kossuth u. 2., trafik. 2615

Kiadó
modern hat- és négyzetes ucai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Piac uca 58. sz.
bérházban többrendbeli modern két- és háromszobás lakás olcsó bérért kiadó. Értekezni dr. Hegdüs ügyvéd Hitelbank épület. 1337

Különbejárati
kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac uca 58. I. em. 17. 1113

Teljesen
különbejárati csinosan burorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

Csinosan
burorozott különbejárati szoba kiadó. Iskola uca 8. A-3

Különbejárati
szoba és kjszoba ellátással is kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 2722

Különbejárati
burorozott szoba diákoknak teljes ellátással kiadó. Kishegyesi ut 17. 2716

Kiadó
vágóhid mellett két hold teljes természetben lévő szőlő bérbe. Értekezni: Gazdák Bnkjában. 2718

Eladás

Legjobb
kovácsszén, retorta faszén, petróleum, gipsz, cement és tűzifa legolcsóbb beszerzési forrása — Grünfeldnél, Csapó 16. 153

Befőzni
való durancai őszibarack kapható Sesztina uca 4. sz. alatt a kisállomás mellett. 1539

Gobelin,
képek, retikülök, nagyon szépek, olcsón eladók. Péterfia 4. Keresztépület. 1554

Olcsó tűzifa.
Nyári főzésre igen alkalmas tűzifa, amíg a készlet tart, mászánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőr-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácia hasámban és felvágva Erdélyi tűzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

Tejszeperatorok,
kerti loccák, fürdőkadák, nyugágyak, mézbödönök, mülépek, akváriumok Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 2653

Eladó
uradalmi fajdínnyé többvagonynyi Nagyerdőnél, juhokat legelőre keresek. Széchenyi 6. Hirlapiroda. 1547

Háló,
ebédlő szalonbutorok jutányosan eladók. Szent Anna 18. sz. A-1

Szívó-nyomó
kút, kétajtós jégszekrény, gáz-kávépörkölő eladó. Hatvan 34. Róth. 220

Singerendák,
vasablakok, tűzhelyek, tűzhelyrészek, dugattyúk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy uca 20. 1900

Motorkerékpár
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitünő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cím a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

Feles
cselló eladó. Nyil uca 15. 2608

Uj tégla
nagyobb mennyiségben is és egyéb építési anyagok, gömbfák pallódesszák, gépek, szerszámok, traktor, hat pótkocsival jutányosan áron eladók. Egyetem központi épület építési irodánál. Telefon 24-00. 2696

Vétel

Sósorszesz
üveget, cégnélkülit, nagyobb tételben veszek. „Angyal” gyógyszerár, Piac uca 50.

Veszünk
1 pengős és fél pengős regényeket Aczel antiquarium, Széchenyi u. 2. 1352

Buzaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy uca 20. 656

Cserépkályhát,
jó állapotban levőt megvételre keresek. Cím: Ármegjelöléssel „Cserépkályha” jellegre Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek. A-3

Ellátást keresők

Keresek
keresztyén egyetemi hallgató fiam számára külön szobát és ellátást, lehetőleg a Péterfia uccán, vagy közelében. Cím: kérem a kiadóba leadni. 1550

Ellátás

Középiszkolás
leánynak teljes ellátást ad uri család méltányos díjazásért. — Zongora van. Hatvan u. 64. sz. ucai lakás. 145

Oktatás

Szabást,
varrást tanulhat dr. Balázsné nődivatszalonjában, Hunyadi uca 24. 1511

Naményi
gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Allandó beiratkozás. Al-lamérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Pénz

Banküzleti,
gyors, rövid és hosszulejárati pénzkölcsönkövetítő debreceni képviselete Rákóczi 19. keresztépület. 1478

Kényszerkölcsönkövetítést
legmagasabb napi áron vesz Balázs Bankiroda, Piac 89. 1420

Fényképezés

Amatőrök
felvételeit tökéletesen és tünteménys gyorsan ismert árain készíti Berzseki fotostudio, Ferenc József ut 38., udvarban.

Különféle

Poloskairást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszert kapható. Kossuth uca 47. Nánássy.

Pauló
vésnök és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna uca 10. alatt. 3855k

Kocsik
minden alakban, javítások Riesz Henrik kocsigyár Debrecen. Hatvan uca. 1427

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javíttassa Postariknál, Nyil uca 15. 2609

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Ferenc József ut 49.